

projekt

# **Strategia rozwoju Gminy Czechowice-Dziedzice 2020+**

Załącznik do uchwały Nr ...  
Rady Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach  
z dnia ...

Czechowice-Dziedzice; maj 2015 r.

## Spis treści

Wprowadzenie .....	3
Misja i wizja .....	4
Cele i kierunki działań.....	6
Wdrażanie i ewaluacja.....	10
Konsultacje społeczne .....	11
Załączniki .....	13

## **Wprowadzenie**

Planowanie rozwoju gminy jest działaniem porządkującym bieżące i zakładane przedsięwzięcia samorządu w taki sposób, aby w dłuższej perspektywie czasowej osiągnąć w sposób optymalny zamierzone efekty.

Powszechnie akceptowana wizja gminy jest wyrazem porozumienia mieszkańców, lokalnych władz, liderów i organizacji. Zarysowane w strategii cele i kierunki działań powinny zaś być punktem oparcia dla decyzji bieżących, szczególnie tych związanych z wydatkowaniem publicznych środków. Przekonująco zarysowana wizja rozwoju ułatwi także ubieganie się przez Gminę Czechowice-Dziedzice i inne działające tu podmioty o wsparcie finansowe ich działań ze źródeł zewnętrznych.

W niniejszej strategii założono horyzont planistyczny obejmujący okres programowania Unii Europejskiej przypadający na lata 2014-2020. Wizja rozwoju Gminy Czechowice-Dziedzice, zarysowana jako cel nadrzędny, jest spojrzeniem poza ten horyzont i sięga trzeciej dekady bieżącego stulecia, co znajduje swoje odzwierciedlenie w tytule dokumentu.

## **Misja i wizja**

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju Gminy, wyrażonym w sposób syntetyczny. Obejmuje ona sens działania organizacji, jaką jest Gmina. Misja Gminy Czechowice-Dziedzice została ujęta w sposób następujący:

**Gmina Czechowice-Dziedzice przyjazna mieszkańcom,  
promująca ich aktywność  
i troszcząca się o ich bezpieczeństwo  
oraz dbająca o rozwój miejscowego przemysłu i przedsiębiorczości  
realizowany w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.**

W komunikacji z otoczeniem znajduje zastosowanie uproszczona postać misji:

**Czechowice-Dziedzice - przyjazne miejsce dla aktywnych i przedsiębiorczych ludzi.**

Realizacja przyjętej misji powinna przyczynić się do urzeczywistnienia wskazanej poniżej wizji Gminy Czechowice-Dziedzice:

W trzeciej dekadzie XXI w. Gmina Czechowice-Dziedzice jest istotnym ośrodkiem rozwoju w skali regionu, a współtworząc z Bielskiem-Białą aglomerację bielską stanowi najsilniejszy ośrodek w subregionie południowym województwa śląskiego.

Czechowice-Dziedzice są miejscem rozwiniętego, nowoczesnego, nieuciążliwego dla środowiska przemysłu. Cechą wielu działających tu przedsiębiorców jest wysoka zdolność współpracy sieciowej i kooperacji, a także wysoki stopień innowacyjności stosowanych rozwiązań. Duże firmy produkcyjne zlokalizowane są głównie we wschodniej części miasta w pasie wzdłuż rzeki Biała. Tereny te są w sposób nieuciążliwy dla mieszkańców skomunikowane z głównymi trasami drogowymi i kolejowymi przecinającymi obszar Gminy. Wzdłuż drogi krajowej nr 1 i obwodnicy przemysłowej miasta inwestują kolejne firmy produkcyjne. Bardzo dobrze rozwinięte na obszarze całej Gminy są sektory mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, z których produktów i usług korzystają mieszkańcy

Gminy i regionu. Wybrane produkty są znane i cenione przez odbiorców i konsumentów krajowych i zagranicznych.

Obok dobrze rozwiniętych usług komercyjnych społeczność Gminy Czechowice-Dziedzice korzysta z wysokiej jakości usług publicznych w sferach administracji, edukacji, kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Na obszarze całej Gminy sprawnie funkcjonują systemy gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii staje się powszechnym standardem.

Społeczność Gminy cechuje się poziomem aktywności społecznej nie mniejszym, niż w innych ośrodkach regionu. Dla pożytku publicznego działają liczne organizacje tworzone i zarządzane przez aktywnych członków lokalnej społeczności, którzy mogą liczyć na wsparcie samorządu i sektora gospodarczego. Współpraca ta przynosi korzyści wszystkim jej stronom.

Mieszkańcy chętnie stosują współczesne technologie komunikacyjne do korzystania z szerokiego zakresu udostępnionych przez administrację i sektor gospodarczy e-usług.

Zagospodarowanie przestrzenne Gminy ma charakter dychotomiczny. Wschodnią część Gminy stanowi miasto Czechowice-Dziedzice. Na zachód od drogi krajowej numer 1 rozciągają się obszary sołectw Bronów, Ligota i Zabrzeg, cechujące się postępującą suburbanizacją. Zjawisko to jest kontrolowane w taki sposób, aby nie dopuścić do ograniczenia wysokich walorów krajobrazu przyrodniczego Gminy oraz zminimalizować niebezpieczeństwa związane z zagrożeniem powodziowym.

Obszary miejskie oraz obszary sołectw charakteryzuje spójność, która przejawia się funkcjonalną siecią dobrze utrzymanych dróg publicznych z wyodrębnionymi ciągami ruchu rowerowego i pieszego, estetycznym i komunikatywnym oznakowaniem ulic i położonych przy nich obiektów. Centrum miasta, w obrębie którego koncentrują się usługi komercyjne i administracyjne, jest wyraźnie zaznaczone trójkątem ulic Legionów, Kolejowej, Słowackiego i Barlickiego. Poprzez dolinę Potoku Czechowickiego jest ono atrakcyjnie skomunikowane z najcenniejszym obszarem historycznego dziedzictwa wyznaczonym przez Pałac Kotulińskich i jego otoczenie.

## Cele i kierunki działań

Aby urzeczywistnić nakreśloną wizję rozwoju zakłada się dążenie do realizacji trzech celów strategicznych wyrażonych w następujący sposób:

1. **Rosnąca i zróżnicowana gospodarka**
2. **Zintegrowana społeczność**
3. **Atrakcyjne i bezpieczne środowisko**

Uszczegółowieniem celów strategicznych są cele operacyjne z przypisanymi zakresami działań, które zawarto w układzie tabelarycznym poniżej.

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ
1. <b>Rosnąca i zróżnicowana gospodarka</b>	1.1 Lokalizacja w Czechowicach-Dziedzicach nowych zakładów pracy	1.1.1 Wyznaczanie w procesach planowania przestrzennego atrakcyjnie położonych terenów aktywności gospodarczej 1.1.2 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury obsługującej istniejące i aktywizującej nowe tereny aktywności gospodarczej 1.1.3 Ożywienie gospodarcze terenów przemysłowych 1.1.4 Wspieranie aktywizacji historycznych obiektów przemysłowych do nowych funkcji gospodarczych, turystycznych i kulturowych. 1.1.5 Aktywna promocja wizerunku Czechowic-Dziedzic, jako atrakcyjnej lokalizacji dla inwestycji gospodarczych
	1.2 Wzrost liczby osób podejmujących działalność gospodarczą	1.2.1 Kształtowanie postaw przedsiębiorczości oraz postaw proinnowacyjnych poprzez odpowiednie wykorzystanie systemu edukacji

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ
	1.3 Utrzymanie poziomu bezrobocia poniżej wskaźnika regionalnego	1.2.2 Wspieranie osób rozpoczynających działalność gospodarczą 1.3.1 Współpraca z samorządem powiatu na rzecz kształtowania profilu szkolnictwa zawodowego adekwatnego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy 1.3.2 Wspieranie współpracy i kooperacji pomiędzy przedsiębiorstwami 1.3.3 Wspieranie rozwoju lokalnej gospodarki w dziedzinach regionalnej specjalizacji 1.3.4 Wsparcie i popularyzacja lokalnych produktów i specjalizacji
<b>2. Zintegrowana społeczność</b>	2.1 Wzmocnienie poczucia lokalnej tożsamości mieszkańców	2.1.1 Identyfikacja lokalnych wartości i ich promocja wśród mieszkańców 2.1.2 Opracowanie i popularyzacja przekazu o lokalnym dziedzictwie wśród wychowanków szkół i placówek oświatowych 2.1.3 Rozwijanie partycypacji społecznej w decydowaniu o rozwoju lokalnym poprzez konsultacje społeczne, działania edukacyjne i badania jakości życia i oczekiwań mieszkańców. 2.1.4 Wspieranie działań służących podtrzymywaniu lokalnych tradycji kultury materialnej i duchowej
	2.2 Wzrost aktywności społecznej mieszkańców	2.2.1 Tworzenie infrastruktury ułatwiającej funkcjonowanie organizacji 3. sektora 2.2.2 Wspieranie systemem grantów realizacji zadań gminnych przez organizacje pozarządowe 2.2.3 Instytucjonalne wspieranie inicjatyw społecznych, wolontariatu, grup wsparcia i animatorów działających w relacjach sąsiedzkich w obszarach kompetencji samorządu, takich jak m.in.: pomoc społeczna, edukacja, ochrona środowiska, kultura i sport.

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ
		2.2.4 Pobudzenie i kształtowanie społecznej odpowiedzialności lokalnego biznesu
3. Atrakcyjne i bezpieczne środowisko	3.1 Zwiększenie efektywności zarządzania przestrzenią i kształtowania środowiska oraz optymalizacja kosztów funkcjonowania infrastruktury	<p>3.1.1 Podnoszenie atrakcyjności przestrzeni publicznych w rejonie miasta wyznaczonym trójkątem ulic Legionów, Kolejowej, Słowackiego i Barlickiego.</p> <p>3.1.2 Stworzenie spójnego systemu informacji wizualnej identyfikującej obszary i obiekty na terenie Gminy</p> <p>3.1.3 Uzupelnienie infrastruktury obiektów użyteczności publicznej w sposób ułatwiający scentralizowaną obsługę administracyjną mieszkańców i zaspokajanie ich potrzeb w sferze edukacji, kultury, sportu i rekreacji</p> <p>3.1.4 Optymalizacja kosztów funkcjonowania obiektów publicznych oraz mieszkaniowego zasobu Gminy poprzez działania termomodernizacyjne i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p> <p>3.1.5 Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz ochrony i promocji bioróżnorodności na obszarach zurbanizowanych</p> <p>3.1.6 Opracowanie, przyjęcie i opublikowanie przystępnie sformułowanych, jednoznacznych, spójnych zasad polityki przestrzennej</p> <p>3.1.7 Ograniczanie rozpraszania zabudowy dążące ku optymalizacji wykorzystania istniejącej infrastruktury</p> <p>3.1.8 Koordynacja różnych form komunikacji i transportu zbiorowego w sposób umożliwiający bezpieczne i wygodne przemieszczanie się</p>



CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ
	3.2 Wzrost funkcjonalności i bezpieczeństwa układu komunikacyjnego	3.2.1 Aktualizacja koncepcji układu komunikacyjnego w procesach planowania zagospodarowania przestrzennego, uwzględniająca nieuciążliwą dla miasta obsługę komunikacyjną terenów aktywności gospodarczej, podniesienie sprawności przekraczania drogi krajowej nr 1 oraz powiązanie lokalnych ośrodków siecią połączeń ruchu rowerowego skoordynowaną z siecią ponadlokalną 3.2.2 Ograniczenie ruchu pojazdów ciężarowych powyżej 3,5t na obszarach zabudowy mieszkaniowej 3.2.3 Poprawa bezpieczeństwa poprzez przebudowę i odtworzenie zdegradowanych elementów układu komunikacyjnego 3.2.4 Skomunikowanie dla ruchu pieszego i rowerowego ośrodków administracji, handlu i usług w centralnej części Czechowic-Dziedzic z obszarem historycznego dziedzictwa w rejonie Pałacu Kotulińskich
	3.3 Ograniczenie zagrożenia powodziowego	3.3.1 Określenie jednoznacznych, spójnych zasad gospodarowania przestrzenią i użytkowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią 3.3.2 Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz skutecznego ostrzegania o zagrożeniu skutkami niekorzystnych i gwałtownych zjawisk pogodowych 3.3.3 Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz rozbudowy infrastruktury przeciwpowodziowej chroniącej już wcześniej zabudowane tereny zalewowe 3.3.4 Wyznaczanie i tworzenie miejsc retencji, w szczególności w obszarach największego zagrożenia powodziowego 3.3.5 Modernizacja systemu kanalizacji deszczowej w celu ograniczenia skutków gwałtownych i znaczących opadów atmosferycznych

## **Wdrażanie i ewaluacja**

Strategia jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki rozwoju Gminy. Jej implementacja powinna zostać dokonana poprzez stosowanie kryterium strategicznej istotności wyboru przedsięwzięć realizacyjnych określanych w budżetach rocznych. Postulowane jest wprowadzenie narzędzia programu operacyjnego, będącego zadaniowym uszczegółowieniem strategii w trakcie danej kadencji lokalnego samorządu.

Jednostką koordynującą procesy przygotowania, wprowadzania zmian oraz realizacji strategii jest Wydział Strategii i Rozwoju w Urzędzie Miejskim w Czechowicach-Dziedzicach. Procesy te inicjuje i kontroluje interdyscyplinarny Zespół ds. Rozwoju, którego pracom przewodniczy Burmistrz Czechowic-Dziedzic.

## Konsultacje społeczne

Prace nad strategią odbywały się z udziałem społeczeństwa, a powstały dokument uwzględnił postulaty, pomysły i idee wyrażone zarówno podczas spotkań warsztatowych, jak i w korespondencji oraz w wypełnionych przez mieszkańców ankietach będących echem otwartego zaproszenia do współpracy opublikowanego na oficjalnej stronie internetowej Gminy Czechowice-Dziedzice.

Na terenie Czechowic-Dziedzic w trakcie prac nad dokumentem odbyło się pięć spotkań warsztatowych. Dwa warsztaty poświęcone wstępnej identyfikacji problemów rozwojowych Gminy odbyły się w dniu 29 maja 2013 r. w Przestrzeni Kreatywnej Kotulińskiego 6. Kolejny warsztat, którego celem było wstępne określenie celów rozwoju miało miejsce w Pałacu Kotulińskich w dniu 12 września 2013 r. W warsztatach wzięły łącznie udział 74 osoby. Ponadto 77 respondentów wzięło udział w badaniu internetowym, a kolejne dwie uwagi wpłynęły drogą elektroniczną. 11 i 18 grudnia 2014 r. w Dworku Eureka odbyły się kolejne dwa spotkania warsztatowe poświęcone analizie SWOT, hierarchizacji problemów rozwojowych Gminy oraz identyfikacji celów i projektów realizacyjnych.

Artykuł na stronie [www.czechowice-dziedzice.pl](http://www.czechowice-dziedzice.pl) – zaproszenie do konsultacji (dostęp 20 sierpnia 2013r.).

The screenshot shows the homepage of the Gmina Czechowice-Dziedzice website. At the top, there is a navigation bar with icons for home, news, contact, and social media, along with a search bar and a language selector. The main header features the logo and name of the gmina, "Czechowice-Dziedzice Miasto z zapatem", and a date "Poniedziałek, 21.10.2013". Below the header is a menu with categories: Samorząd, O gminie, Kultura i edukacja, Sport i turystyka, Miasta partnerskie, and Kontakt. The main content area is titled "Wypowiedz się na temat rozwoju Gminy!". It features a news article dated 20-08-2013 with the headline "Ruszył gminny system konsultacji społecznych – strona internetowa, na której można wyrazić swoje opinie i podyskutować o sprawach ważnych dla Czechowic-Dziedzic, Bronowa, Ligoty i Zabrzega." The article text describes the online consultation system and invites residents to participate. To the right of the article, there is a section "Polecamy przeczytać" with a link to "O gminie" and a brief description of the gmina's location and area. Below this, there is a "Komunikaty i ostrzeżenia:" section with links for weather warnings, power outages, and sewerage construction. At the bottom of the article, there are links for "Wypełnij ankietę" and "Zarejestruj się na forum".

Warsztaty strategiczne – Pałac Kotulińskich, 12 września 2013 r.



Warsztaty strategiczne – Dworek Eureka, 11 grudnia 2014 r.



## Załączniki

Załącznik nr 1: Ocena realizacji strategii rozwoju Gminy Czechowice-Dziedzice w latach 2001-2015

Załącznik nr 2: Profil społeczno-gospodarczy Gminy Czechowice-Dziedzice